

timist af Natur, kunde han ikke se optimistisk paa det Forslag, vi her stod overfor, og paa de Muligheder, der laa deri. Jeg er ikke helt uenig med det ærede Medlem, for det er givet, at vi fra vor Side aldrig gaar med til Kirkeforfatningsplaner, og det er lige saa givet, at vi ikke gaar med til et Udvalg, der er sammensat som det, der her er foreslaaet. Jeg har i saa Henseende fremsat mine Ønsker, og dem holder vi fast ved, saa jeg er ikke helt uenig med det ærede Medlem med Hensyn til det, der vil følge af dette Forslag. Men vi er fra vor Side rede til at arbejde for Nedsættelsen af et Udvalg som det, vi ønsker, og jeg er ikke helt enig med det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen i, at de Forhandlinger, der maatte føres i et saadant Udvalg, skulde være unyttige. Der kommer en Dag, da Adskillelsen mellem Stat og Kirke vil finde Sted, og da er det godt, at denne Adskillelse er forberedt igennem Forhandlinger; selv om disse Forhandlinger skal tage mange Aar, vil der derigennem kunne naas noget, derom er jeg slet ikke i Tvivl.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen opholdt sig ved den Udtalelse, jeg fremsatte i Gaar, gaaende ud paa, at den socialdemokratiske Kirkeminister ikke i sin Behandling af Ryslingsagen havde sin Basis hos det radikale Venstre, men at han maatte søge den i saa Henseende hos det konservative Folkeparti. Det var en saa selvfølgelig Udtalelse, at jeg vel egentlig ikke behøvede at fremsætte den, eftersom det jo fremgik af alt, hvad jeg havde sagt, at saaledes var Stillingen. Men det viste sig meget hurtigt, at der var intet som helst i Vejen med Ministeriets parlamentariske Basis i saa Henseende, at straks ilede det ærede Medlem Hr. Blang og derefter det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt den højtærede Kirkeminister til Undsætning og udtalte deres fulde Tilslutning til den Behandling, den højtærede Kirkeminister havde givet Ryslingsagen. Derimod udtalte det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen nogle, synes jeg, besynderlige Ord, idet han sagde, at vi fra vor Side kunde dog ikke vælte Ministeriet paa, at det har fremsat et Forslag om Nedsættelse af et kirkeligt Udvalg, og gaa ud i Landet og bekæmpe det paa dette Spørgsmaal. Nej, det har vi heller aldrig tænkt paa, eftersom vi fra vor Side har givet Tilslutning til Tanken om at nedsætte et saadant Udvalg, saadant som vi ønsker det fra vor Side.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen talte om, at han og jeg taler forskellige Sprog, og det har det ærede Medlem

Ret i, vi taler forskellige Sprog. Hvad det ærede Medlem kalder Frisind, kalder jeg Tvang, hvad det ærede Medlem kalder Fremskridt, kalder jeg Reaktion. Deri er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem, og jeg tror, vi aldrig kommer til Forstaaelse. Vi taler to helt forskellige Sprog, deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem.

Maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen, som sagde til mig, at jeg ikke maatte bringe Grundtvigs Navn i Forbindelse med Rørdams Ritual, at det har jeg heller aldrig gjort eller tænkt paa at gøre. Jeg ved meget godt, at Grundtvig aldrig vilde bruge det Rørdamske Ritual, og jeg er ogsaa klar over, at Grundtvig vilde ikke anerkende Trosfællesskab mellem Rørdam og sig selv. Men det, som jeg har talt om, er, at Grundtvig vilde kræve og kræve med stor Styrke, at Rørdam skulde have Plads inderfor den danske Folkekirke. Jeg forstaar ikke, at man ikke kan komme til at se den Forskel, der her er.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen gør sig ogsaa stadig skyldig i en Sammenblanding. Naar han nu i Dag fremdrog, at Pastor Morten Larsen og Pastor Brücker havde udtalt sig stærkt imod den Rørdamske Daab, ja, saa er det rigtigt, men samtidig kræver de begge, at Rørdam skal have Plads indenfor den danske Folkekirke, kræver det med overordentlig stor Styrke, fordi de ikke blander disse to Ting sammen: det Trossamfund, som findes indenfor den danske Folkekirke, og selve den danske Folkekirke.

Jeg har set, at den højtærede Kirkeminister har udtalt, at han ikke frygtede for, at der skulde ske andre Udtrædelser af Folkekirken end den, der skete oppe i Lemvig, da Pastor Drewsen-Christensen erklærede, at han ikke længere kunde føle sig hjemme i en Folkekirke, over hvis Dør der stod Disciplin, han maatte kræve Frihed indenfor den danske Folkekirke. Men jeg vil dog sige til den højtærede Kirkeminister, at der er een Ting, han ikke ved noget om, han ved ikke noget om, hvor mange unge der er, som gerne vilde gaa ind i Folkekirkens Tjeneste, men nu holder sig borte, fordi de maa kræve Frihed indenfor den Folkekirke, hvor de skal tjene, og det turde være nogle af de allerbedste, der paa den Maade holdes borte. Det er for mig det overordentlig triste ved hele den Sags Afgørelse, vi her staar overfor, dette, at man ved at sætte Disciplin over Folkekirkens Dør, der, hvor der skulde staa Frihed, lukker nogle af de bedste ude.